

126
(81)

Incipit tractatus de creatioe
mundi. et pmo de ope primi
diei. scilicet quomodo ds cre-
avit materiã celi et tẽ sue di-
stinctione. et fecit lucem:.

IN PRINCIPIO CREAVIT DEUS CÆLUM ET TERRAM.
TERRA AUTEM ERAT INANIS ET VACUA.
ET TENEBRE ERANT SUPER
FACIEM ABYSSI. ET SPIRITUS DEI
REBATUR SUPER AQUAS. DIXIT
QUEQUE DEUS. FIAT LUX. ET FACTA
EST LUX. ET VIDIT DEUS LUCEM
QUOD ESET BONA: ET DIUISIT LUCEM
A TENEBRIS. APPELLAVIT
QUEQUE LUCEM DIEM. ET TENEBRAS
NOCTEM. FACTUMQUE EST VESPER
ET MANE: DIES UNUS.

179
82
De ope sate die. saluat quo
modo deus fecit firmame
tu. et diuisit aquas ab aqs.

Dixit quoque deus. fiat firmamentum in medio aquarum: et dividat aquas ab aquis. Et fecit deus firmamentum. divisitque aquas que erant sub firmamento: ab his que erant super firmamentum. Et factum est ita. Vocavitque deus firmamentum celum. Et factum est vespere et mane: dies secundus:

Quia
De opere tunc die. saluat q^{uo}
modo deus congregavit aquas
in mare. et discopuit terram. et fecit
producere fructus suos.

Dixit uo dē. Congregent
 aque que sub celo sūt in
 locū unū: et appareat an-
 da. fēnq̄ ē ita. Et uocauit deus

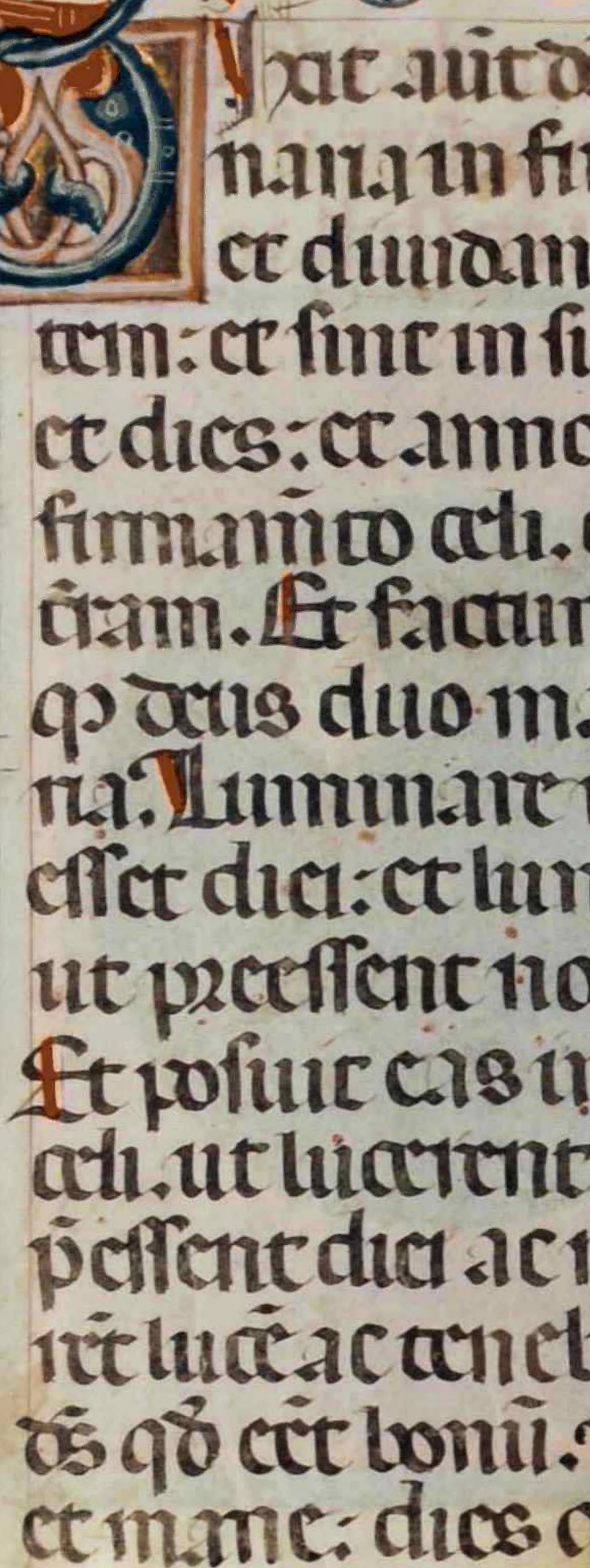
audam terram. 9 gregationes
quod aquarum appellavit maria.
Et uidit deus quod esset bonum: 7 ait.
Germinet terra herba uirentem
et facientem seminem: et lignum po-
niferum. faciens fructum iuxta
genus suum: cuius semen in seme
ipso sit super terram. **E**t factum est
ita. **E**t protulit terra herbam ui-
rentem. et afferentem semen iuxta
genus suum: lignumque faciens
fructum. 7 homines unum quodque se-
men suum: secundum speciem suam. **E**t ui-
dit deus quod esset bonum: factum
que est uespere et mane dies
tertius.

De ope quarte diei, scilicet q̄
modo deus posuit in celo so-
lem et lunam et stellas :.

Dixit autē d̄s. fiāt lumi-
naria in firmamēto celi.
et diuidant diem et noc-
tem: et sint in signa. et tēpora.
et dies: et annos. ⁊ luceant ī
firmamēto celi. et illuminēt
t̄ram. Et factum est ita. fecit
q̄ deus duo magna lumina-
ria. **L**uminare maius. ut p̄-
esset diei: et luminare minus.
ut p̄cessent nocti. Et stellas.
Et posuit eas in firmamēto
celi. ut luārent sup̄ t̄ram: et
p̄cessent diei ac nocti. ⁊ diuide-
rēt lucē ac tenebras. Et uidit
d̄s qd̄ eēt bonū. ⁊ factū ē uesp̄e
et mane: dies quartus.

De operibus quinte diei. scilicet
quomodo deus produxit pi-
scis et aves :.

Dixit etiā d's. **P**roducant
aque reptile anime uiuē
tis: et uolatilie sup t'raz:
sub firmamēto celi. **C**irauitq;
deus cete grandia: et omēm
aiām uiuentē. atq; motabi
lem. quam produxerāt aque
in species suas: et omē uolati
le scdm genus suū. **E**t uidit
deus q' eēt bonum: benedixitq;
eis dicens. **A**ugete et multipli
camini: et replete aquas ma
ris. auesq; multiplicent' sup
terram. **E**t factum est uespere
et mane: dies quintus:.

De opre sexte diei. scilicet q̄
modo deus fecit bestias. et
fecit hominem de limo t̄rre.

Dixit quoque deus. Producat
terra animam viventem. in genere
suo: iumenta et reptilia. et
bestias terre: secundum species suas. secundum
quod est ita. Et fecit deus bestias terre.
iuxta species suas: et iumenta. et
omne reptile terre: in genere suo.
Et vidit deus quod esset bonum. et
ait. faciamus hominem ad yma-
ginem et similitudinem nostram.
et presit piscibus maris: et vo-
lucilibus celi. et bestiis uniuersis
quod est ita. omnique reptili: quod moue-
tur in terra. Et creauit deus hominem. ad
ymaginem dei creauit illum: masculi-
lum et feminam creauit eos. **B**enedixit

q̄ illis d̄s. ⁊ ait. Crescite ⁊ multi-
 plicamini ⁊ replete terram. ⁊ su-
 bicite eā. ⁊ dñamini piscib' ma-
 ris. ⁊ uolatilib' celi. ⁊ uniu'sis
 aiantib': q̄ mouent' sup' terram.
Dixit q̄ d̄s. Ecce dedi uob' om̄es
 herbam afferentē sem̄ sup' terrā.
 et uniu'sa ligna: q̄ hñt i semet-
 ipsis sem̄tē gen̄is sui. ut sint ubi
 i escam: ⁊ cunctis aiantib': fit.
 om̄iq' uoluci celi: ⁊ uniu'sis. q̄
 mouent' i terra. et i quib' est aia
 uiuēs: ut habeāt ad uescendū.
Et factū ē ita. **Vidit** q̄ d̄s cūcta
 q̄ fecerat: ⁊ erat ualde bonū. **Et**
 factū ē uesp̄e ⁊ mane: dies sextus.

Quomodo bñdixit diem
septimum. in quo requie
uit ab opere.

Sicut pfecti sunt celi et terra:
 et omnis ornatus eorum. **C**on-
 pleuitque deus die septimo
 opus suum quod fecerat: et re-
 quieuit die septimo. ab omni
 opere quod patiarat. **E**t benedixit
 diei septimo. et sanctificavit illum:
 quia in ipso cessauerat ab omni
 opere suo. quod creauit deus: ut
 faceret. **I**ste sunt generationes ce-
 li et terre. quando creatae sunt: in die quo
 fecit dominus celum et terram. et con-
 uingulum agri: ante quam oriret
 terra. omnemque herbam regionis:
 priusquam germinaret. **N**on enim
 puluerat dominus deus super terram:

et hō nō erat qui operiretur ter-
ram. sed fons ascendebat et ē-
rat: irrigans uniuersam sup
faciem tē. **F**ormaui igitur do-
minus d's hōiem de limo tē.
et spirauit in faciem eius spi-
raculum uitę: et fcs est homo
in aīam uiuentē. **P**lantaue-
rat aut dñs d's paradisu uo-
luptatis a principio. in quo
posuit hōiem: quem formaue-
rat. **P**roduxitq; dñs d's de hu-
mo omne lignū pulchrū uisu. &
ad uescēdu suauē: lignū etiā
uite in medio paradisi: lignū
q; sciencie boni et mali.

De quatuor fluminibus que
egrediuntur de paradiso.

Et fluvius egrediebatur
de loco voluptatis. ad
irrigandum paradysum.
qui dividitur in quatuor ca-
pita. **N**omen uni: physon.
Ipse est qui circumit omnem ter-
ram. eiulat. ubi nascitur au-
rum: et aurum est illius op-
timum est. **I**biq; inveniuntur
bellum: et lapis onichinus.
Et nomen fluvij secundi: gyon.
Ipse est qui circumit omnem terram
ethyopie. **N**omen vero flu-
minis tertij: tygris. **I**pse va-
dit contra assinos. **F**luvius
aut quartus: ipse est eufrates.

Tulit ergo dominus deus
 hominem. et posuit eum i pa
 radiso voluptatis: ut opera
 retur. et custodiret illum. **P**re
 cepitq; ei dicens. **E**x omni
 ligno paradisi comede: de
 ligno aut scientie boni et ma
 li ne comedas. **I**n quacumq;
 enim die comedens ex eo: mo
 re moriens:.

De formatione mulieris de
costa uiri.

Dicit.

Dixit quoque dominus deus. Non est
 bonum esse hominem solū. **F**aci
 amus ei adiutorium si
 mile sibi. **F**ormatis igitur dominus
 deus de humo cunctas animantes terrę
 et universis volatilibus celi. addu
 xit ea ad adam: ut videret quod
 vocaret ea. **O**mne enim quod vocavit
 adam anime viventes: ipsum est no
 men eius. **A**ppellavitque adam
 nominibus suis cuncta animantia: uni
 versa volatilia celi: et omnes besti
 as terre. **S**ed vō nō inveniebat
 adiutor similis eius. **I**mmisit
 ergo dominus deus soporem in adam.
Cumque obdormisset. tulit unā

de costis eius: et repleuit car-
nem pro ea. **E**t edificauit do-
minus deus costam quam tu-
lerat de adam in muliere: et
adduxit eam ad adam. **D**ixit
quoque adam. **H**ec nunc os ex ossi-
bus meis: et caro de carne mea.
Hec uocabitur uirago: quoniam de
uero sumpta est. **Q**uia ob rem
relinquet homo patrem suum et
matrem. et adhaerebit uxori
sue: et erunt duo in carne u-
na. **E**rat autem uterque nu-
dus. adam scilicet et uxor eius.
et non erubescerant.

Quomodo serpens decepit
mulierem et ipsa comedit
de pomo et dedit viro suo.

Et et serpens erat calli-
dior cunctis animantibus
terre: que fecerat dominus deus.
Qui dixit ad mulierem. Cur
precepit vobis deus. ut non co-
mederitis de omni ligno para-
disi. Cui respondit mulier.
De fructu lignorum. que sunt
in paradiso vescimur: de fruc-
tu vero ligni. quod est in me-
dio paradisi: precepit nobis
deus ne comederemus. et ne
tangeremus illud: ne forte
moriemur. Nequaquam mor-
te moriemini. Scit enim deus.
quod in quocumque die come-

deritis ex eo: aperientur oculi
viri. et eritis sicut dii: scientes
bonum et malum. Vidit igitur
mulier: quod bonum esset
lignum ad uescendum: et pul-
crum oculis. a spectuque delec-
tabile: et tulit de fructu illius.
et comedit: deditque viro su-
o. Qui comedit: et aperti
sunt oculi amborum. Cum
que cognouissent se esse nudos:
confecerunt folia ficus. et fe-
cerunt sibi perizoniata.

Quomodo adam et uxor eius
abscondunt se a facie dñi.

Et cū audisset uocē dñi dī
 deambulantis ī paradiso.
 ad auram post meridiē.
 abscondit se adam. et uxor ei
 a facie dñi dī: ī medio ligni
 paradisi. Vocauitq; dñs deus
 adam: et dixit ei. Ubi es? Qui ait.
 Vocē tuā audiui ī paradiso. et
 timui: eo qđ nudus ēē. et ab
 scōdi me. Cui dixit dñs. Qis ē
 indicauit tibi. qđ nudus ēēs.
 nisi qđ ex ligno de quo p̄cep̄
 t̄ ne comederes. comedisti. Di
 xitq; adam. Mulier quā dediti
 mī socia: dedit mī de ligno. et cō
 mechi. Et dixit dñs dē ad mulierē.

Quia ita fecisti. Que respicit.
Serpens decipit me. et comedit.
Quomodo dñs maledixit et cō-
damnauit serpentem.

Dixit dominus deus ad
serpentem: Quia fecisti
hoc: maledictus es inter
omnia animalia: et bestias
terre. Super pedes tuum gra
diens. et terram comedes: cunctis
diebus uite tue. Inimici
tias ponam inter te et mulie
rem. et semen tuum: et semen
illius. Ipsa contret caput
tuum: et tu insidiaberis cal
canco eius:.

Quomodo deus condemp
nauit mulierem :

Alli eni quoq; dixit dñs. **M**ul
tiplicabo eripnas tuas.
et greges tuos. **I**n dolore

711
96
panes filios. ⁊ sub uim potesta
te eius: ⁊ ipse dñabitur tibi.

Quomodo deus condemp
nauit hominem:

De uero dixit. Quia au-
disti uocem uxoris tue. et
comedisti delignio ex quo
precepam tibi ne commederes.
maledicta tibi in ope tuo. In
laboribus comedas eam: cunc-
tis diebus uite tue. Spinag
et tribulos germinabit tibi:
et comedas herbas tunc. In su-
dore uultus tui uersaris pane
tuo: donec iteraris in terram. de
qua sumptus es: quia puluis
es. et in puluerem iteraris.
Et uocauit adam nom. uxo-
ris sue eua: eo qd mac esset
cunctorum uiuentium.

142
97

Domo deus misit adam
et euā de paradiso :

Fuit quoque dominus deus ad
et uxori eius tunicas pel
licias. et induit eos. et ait.
Erat adam. quasi unus ex vo
bis frater est: sciens bonum et ma
lum. Huc ergo ne forte mit
tat manum suam. et sumat etiam
de ligno vite et comedat: et
vivat in eternum. Et misitque cum
dominus deus de paradiso volupta
tis: ut operiret eam. de qua super
tus est. Et fecitque adam. et colloca
vit ante paradisum voluptatis.
cherubim. et flammam gladii.
atque versatilem: ad custodien
dam viam ligni vite.

115.
98

143
99

Incipit passio integra dñi
nostri ihu xpi. composita ex
quatuor euangelistis.

IN ILLIS TEMPS

Ite. Dixit ih̄s discipulis
suis. Scitis quia post
biduum pasca fiet: et
filius hoīs tradetur: ut
crucifigatur? Tūc cong
gati sunt p̄ncipes sacer
dotū et seniores ppli. in
atrium principis sacerdo
tum. qui dicebatur cayphas.
et cōsilium fecerunt. ut ih̄m
dolo tenerent et occiderent.
Dicebant aut. Non in die fe
sto. Ne forte tumultus fiat
in poplo. Cum aut eēt ih̄s ibi

144 100
thania. in domo symonis le-
prosi: accessit ad eum mulier
habens alabastrum unguenti
pistia pretiosi: et effudit super
caput ipsius ita ambectis. Dixit
unus ex discipulis eius iudas
scariothis. qui erat eum tradi-
turus. Quare hoc unguentum
non uenit uicinis denariis. et
datum est egenis? Dixit autem hoc. non
quia de egenis pertinebat ad eum.
sed quia fuit erat. et loculos huius.
ei que mittebantur portabat.
Videntes autem discipuli. indigna-
ti sunt dicentes. Et quid prodigio
ista unguenti facta est? Potuit

enī unguentū istud uenūdat plus
quā trecentis denarijs: et dān paupi
bꝫ. Et firmebāt ī eā. Scīēs aut
illꝫ: ait illꝫ. Sinite illā. Quid mo
lesti estis huic mulieri? Opus
enī bonū opata ē in me. Nā sēp
paupes habebitis uobꝫ. et cū
uolueritis poteritis illis bñ facē.
me aut nō sēp habebitis. quit
tens enī hec unguentū hoc ī cor
pus meū ad sepeliendū me fec.
Qd hūit hec fec. puenit enī un
git corpus meū in sepulturā.
Am dico uobꝫ: ubicūqꝫ pꝛdicatū
fuit hec euangliū in toto mun
do. dicet et qd hec fec. ī memo

nam eius. Tunc abiit unus
 de duodecim. qui dicebat iudas
 scharioth. et locutus est cum principi-
 bus sacerdotum et magistratibus
 et ait illis. Quid vultis mihi dare
 et ego vobis eum tradam? Qui
 audientes gausi sunt. et pacti
 sunt pecuniam illi dare. Et consti-
 tuerunt. xxx. argenteos. Et exi-
 de querebat opportunitatem. ut
 traderet eum sine turbis. Prima
 autem die agnorum. accesserunt
 discipuli ad Iesum dicentes. Vbi
 vis pasce nos tibi comedere
 pasca? Et Iesus dixit. Ite in civita-
 tem ad quendam. et invenietis ibi

uob in ciuitate occurrat uob
homo amphora aque portans.
Sequimini eum in domum in qua
intrant: et dicitis patrifamilias
domus. Dicit tibi magister.
Tempus meum prope est. apud te fa-
cio pascha cum discipulis meis. Vbi
est dormitorium ubi pascha cum disci-
pulis meis manducet? Et ipse
ostendit uob cenaculum grande
stratum: et ibi parate uos. Et
abierunt discipuli eius. et uene-
runt sic dixit illi ihesus. et paraue-
runt pascha. Vespere autem facta. uenit
ihesus: et discubebat cum duodecim
discipulis suis. Et edentibus illis.

¹⁴⁶
dix. Desiderio desideravi hoc pa-
sce manducare vobis. ante
quam patiar. Dico enim vobis. quod
ex hoc non manducabo illud:
donec impleatur in regno dei.
Cum hoc dixisset. turbatus est
spiritus: et prosternens e dicebat. Amen.
amen dico vobis: quod unus ex vobis
tradet me. Et constiterunt valde:
et ceperunt singuli dicere. Quis
quid ego sum domine? Et ipse respon-
dens ait. Qui intingit mecum
manum in parasitum: hic me tra-
det. filius quidem hominis vadit:
sic scriptum est de illo. Et ait homo
illi: propter quem filius hominis tradetur?

Bonū erat ei: si natus nō fuisset
hō ille. Aspiciebant ergo se
adinuicē discipuli. Hesitantes
de quo dicēt: & querētes intē
se. quis eēt ex eis: qui eēt hoc
scīrus. Erat ergo recubēs un⁹
ex discipul⁹ eius in sinu ihu:
quē diligebat ihs. Innuit g⁹
huic symon petrus: & dicit ei.
Quis est: de quo dicē? Itaqz cū
recubuisse ille sup⁹ petrus ihu:
dicē ei. Dñe. quis ē? Respondit ihs.
Ille ē: cui ego intinctor panē
porro. Et cū intinxisse panē:
dedit iude symonis scanioth⁹
Et post bucellam: tūc intinuit

in eū sathanas. Dicit illi ih̄s.
 Qd̄ facis: fac citius. Hoc aut̄
 nemo sciuit discipulentiū: ad
 quid dixerit ei. Quidā enī pu
 tabant. q̄ loculos hēbat iudas.
 qd̄ dixit ei ih̄s. Ene ea que op̄
 sūt nob̄. ad diē festū: aut ege
 nis aliquid daret. Respondēs
 aut̄ iudas. qui tradidit eum:
 dixit. Nūquid ego sū rabi? Aut
 illi. Tu dixisti. Cū ergo accepiss̄
 ille bucellam: exiit otinuo.
 Erat aut̄ nox. Cum ergo exis
 s̄: diē ih̄s. Nūc clarificatus
 est filius hoīs: qd̄s clarificat̄
 ē in eo. Cenantib; aut̄ ill. ac

cepit illis panem: et benedixit. ac frigit: deditque discipulis suis dicens. Accipite. et comedite. hoc est corpus meum: quod pro uobis traditur. Hoc facite in meam commemorationem. Et accipiens calicem. gratias agit et benedixit: et dedit eis dicens. Bibite ex hoc omnes. Hic est enim sanguis meus noui testamenti. qui pro uobis et pro multis effunditur: in remissionem peccatorum. Dico autem uobis. non bibam amodo de hoc genuinum uitis: usque in diem illum. cum illud bibam uobiscum nouum: in regno patris mei. facta est autem et intentio inter eos: quis eorum

uideat eē maior. Dixit autē
 eis. Reges gentium dñantur
 eorū. et qui potestatem hāt sup
 eos bñficia uocant. Vos autē nō
 sic. S; qui maior ē in uob; fiat
 sic iunior. Et qui p̄cessor ē. sic
 mīstrator. Nam quis maior ē.
 qui recībit. an qui mīstrat.
 Nōne qui recībit. Ego autē ī
 medio uirū sum. sic qui mī
 strat. Uos autē estis. qui p̄mā
 sistis meū. ī temptationib;
 meis. Et ego dispono uobis.
 sic disposuit m̄ pat̄ m̄s regnū.
 ut edatis et bibatis sup mē
 fam meā in regno meo. et se

deatis sup tronos. xij. iudica-
tes. xij. tribz isrl. ait aut dñs
symoni. Symon. ecce sath-
nas expetunt uos: ut cribent
sic tritici. Ego aut rogavi p-
te. ut nō deficiat fides tua. Et
tu aliquñ qñsus: qñfirma fides tu-
os. Tūc dicit illi ihs. Omnis uos
scandalū patiemini in me i ista
nocte. Sc̄ptum est enī. pascua
pastorē: q disp̄gent oues gre-
gis. Postq̄ aut resurrectio:
p̄cedam uos i galileā. Respo-
dens aut petrus: ait illi. Et si
os scandalizati fuerint i te. ego nū-
quā scandalizabor. Dñe. tecum

paratus fui et i carnem: et in
mortem ue. Nam meam pro te
ponam. Respondit ihs. Nam tuas
pro me pones? Amen dico tibi.
quod in hac nocte ante quam bis gal
lus canat. ter me negabis.
Sicut illi petrus. Etiam si oportue
rit me mori tecum. non te nega
bo. Similiter et omnes discipuli dixe
runt. Et dixit eis ihs. Quoniam mihi
uos sine sacculo et pera et cal
ceamentis. nunquid aliquid de
fuit uobis? At illi dixerunt. Nihil.
Dixit ergo eis. Sed nunc qui habet
sacculum. tollat simul et peram.
Et qui non habet. uendat tunicam

suā et emat gladiū. Dico ē
uob. qm̄ ad huc hoc qd̄ scrip-
tū ē. oportet impleri ī me. Et
cū iniquis deputatus ē. Et ē
ea que sūt de me. finē hnt.
At illi dixerūt. Dñe. ecce gla-
di duo hic. At ille dixit eis.
Satis ē. Surgite camus hic.
Et hymno dō: exierūt sin cō-
suetudinē ī montē oliueti.
Sicuti sūt aut illū et discipuli.
Tūc uenit cū illi i uillam. que
d̄r gethsamam t̄nscribentē
cedron. ubi erat ortus. ī quē
ītrouit ip̄e et discipuli ei. Sac-
bat aut et iudas qui tradebat

150
106
cū. locū: q̄ frequē ihs gūe-
nerat illuc cū discipulis suis.
Et cū pueniss̄ ad locū: dixit
discipulis suis. Sedete hic do-
nec uadam illuc et orem: et
orate ne int̄tis i tēptationē.
Et assumpto petro et duobz filiis
zelbedei. Jacob et ioh̄e: cepit cō-
turban. et mestus ē: et cepit
paucere et tēdere. Tūc ait illis.
Tristis ē aīa mea: usq̄ ad mor-
tē. Sustinete hic: et uigilate
mecū. Et p̄gressus ē ab eis:
quācū iactus ē lapidis. Et po-
suitis genibz. p̄adit in faciē suā.
et orabat. ut si fieri poss̄. tran-

fuit ab eo hora: et orabat dicens.
Abbi pat: omnia tibi possibilia
sunt. Qui pat: si possibile est: trans-
fer calicem hunc a me. Verumtamē,
nō sic ego uolo fiat: s; sic tu.
Et uenit ad discipulos suos: et
inuenit eos dormientes. Et
dixit petro. Sic? Non potuisti u-
na hora uigilare mecum? Quid
dormitis? Vigilate et orate:
ut nō intretis ī tēptationē.
Sp̄s quidē p̄mptus ē: caro
autē infirma. Itēz sedō abiit:
et orauit dicens. Qui pat: si nō
pot̄ hic calyx transire. nisi bi-
bam illū: fiat uoluntas tua.

Apparuit aut illi angelus de
 celo: et fortans eum. Et factus iago-
 nia: plicans orabat. Et factus est
 sudor eius sicut gutte sanguinis
 decurruntis in terram. Et cum sur-
 rexisset ab oratione: uenit iterum
 ad discipulos suos. et inuenit eos
 dormientes: pro tristitia. Erant
 enim oculi eorum grauati: et igno-
 rabant quid responderet ei. Et
 relictis illis. iterum abiit: et ora-
 uit etiam eundem finem dicens.
 Tunc uenit ad discipulos suos.
 et ait illi. Dormite iam et reque-
 scite. Ecce appropinquat hora:
 et filius hominis tradetur in manus

perit. Surgite eamus. Et
et appropinquauit qui me ē
det. Et adhuc illo loquēte ecce
iudas unus de .xij. cum accepit
sed cohortē. et a pontificibus et
phariseis ministros. et cū eo turba
multa. cū gladijs et fustibus.
missi a principibus sacerdotum
et senioribus populi. uenit illuc
cū latibus et fustibus et armis. Qui
autē tradidit eū. dedit illis si-
gnū dicens. Quicūq; osculatus
fuerit. ipse est tenete eum. et du-
cite eum. Et cōfestim accedēs
ad ih̄m. dixit. Aue tibi. Et
appropinquat ih̄u. ut oscula-

retur eū. Ihs autē dixit ei. Juda.
 osculo filium hoīs tradis. Et
 osculatus ē eum. Dixitq; illi
 ihs. Amice ad quid uenisti?
 Ihs autē sciens omnia que uen-
 tura erant sup eū. processit et
 dicit eis. Quem queritis? Re-
 spondunt ei. Ihm nazarenū. Dicit
 eis ihs. Ego sum. Stabant
 autē et iudas. qui tradebat eū.
 cū ipīs. Vt ergo dixit eis ego
 sum: abiit retrorsū. et cecidit
 in terram. Iterū ergo eos
 interrogauit. Quē queritis? Il-
 li autē dixerūt. Ihm nazarenū.
 Respondit ihs. Dixi uob: qā ego

sum. Si ergo me queritis: finite
 hos abire. Ut impleatur ser-
 mo quem dixit. quod quos dedisti
 mihi: non peridi ex eis quemquam.
 Tunc accesserunt. et manus sue
 tenuerunt mihi: et tenuerunt eum.
 Videntes autem hi qui circa
 ipsum erant. quod futurum erat:
 dixerunt ei. Domine. si paulum
 in gladio. Symon ergo petrus
 habet gladium: eduxit eum. et
 posuit suum pontificis: et am-
 putavit auriculam eius dextram.
 Erat autem nomen suum: malchus.
 Tunc ait illis petrus. Audite gla-
 dium meum imaginem. Omnis enim

qui accipiunt gladium: gladio
 pibunt. Calicem quem dedit
 michi pater. non uis uerbis
 ulli. An putas. quod non possim
 rogare patrem meum et exhibe-
 bit in modo. plusquam duode-
 cim legiones angelorum. Sed
 ergo implebuntur scripturae.
 Quia sic oportet fieri. Sum-
 te usque huc. Et cum tenueris au-
 riculam eius: sanabis eum.
 In illa hora: dixit illis turbis.
 Tanquam ad latronem exitis cum
 gladiis et fustibus comprehendere
 me. Conducite apud uos erat
 in templo docens: et non me

tenuistis. Sed hec est hora uir-
et potestas tenebrarum. Hoc autem
totum factum est. ut implerentur scrip-
turę prophetarum. Tunc discipuli omnes
relictis eo. fugerunt. Cohors igitur
et tribuni et ministri iudeorum.
comprehenderunt Iesum. et ligauerunt
eum. et adduxerunt eum. ad
Ananiam presbiterum. Erat enim. Sacer
caiphas. qui erat pontifex an-
nus illius. Erat autem caiphas.
qui et filium dederat iudeis: quia
expedit unum hominem mori pro po-
pulo. Adulescentes autem quidam
sequebantur eum. amictus sindone
super nudo: et tenuerunt eum. At

154 110
ille relicta syndone: nudus
p[er]fugit ab eis. Sequebatur
aut[em] ih[esu]m symon petrus a lon
ge. et alius discipulus: usq[ue]
in atrium principis sacerdotu[m].
Discip[ulus] aut[em] ille erat notus
pontifici. et introiit cu[m] ih[esu]:
in atriu[m] pontificis. Petrus aut[em]
stabat ad hostium foris. Exi
uit ergo discip[ulus] alius. qui
erat notus pontifici. et dixit
hostiane: et introduxit petru[m].
Qu[on]ia cu[m] uidisset ancilla hostia
na. et cu[m] fuisset introita: dixit.
H[uius]modi et tu ex discipulis es
ho[mo]is istius: dicit ille mulier.

Hō noui illū. neq; scio quid
dicas. Stabant autē summi
ministri ad prunas. q; frigius e-
rat: et calefaciebant se. Erat
autē cū eis et petrus. stans q;
calefaciēs se: ut uideret finē.
Donatix ergo interrogauit
ibm de doctrina eius: et disci-
puli eius. Redit ei ih̄s. Ego
palam locutus sum mundo.
Ego semp docui i synago et
i templo. in quo cō uidei cō-
ueniunt: et in occulto locut⁹
sum nichil. Quid me inter-
rogas? Interroga eos qui audi-
erunt: quid locutus sū ipis.

Et hi sciunt: que dixit
ego. Hoc autē cū dixisset: unus
assistēs ministrorū: dedit alapa
illū dicens. Sic respondes po-
ntifici? Respondit ei ihs. Si male
locutus sū: testimoniū pbi-
be de malo. Si autē bñ: qđ me
cœdis? Et misit eū annas li-
gati ad cayphā pontificem.
Erat autē symon petrus foris
tatio: stās et calefaciēs se.
Rursum autē uidit eū alia a-
lla: et cū cūstantibz. Et hic
cū ihu galileo erat. Accesser-
ūt autē qui a stabant: et di-
xerūt petro. Veie et tu ex illis

es. Nam et loquela tua mani-
festum te facit. Nam et gali-
leus es. Et iterum negavit cum
iuramento: quia non novi hominem.
Et post pusillum quasi horre-
nuus. dicit unus ex suis pon-
tificis. cognatus cuius cuius
abdidit petrus auriculam. Ve-
re et hic cum illo erat. Nonne
ego te vidi in orto cum illo? Il-
le autem cepit detestari et ana-
thematisare et iurare. quia
neque novi eum. neque scio quid
dicas. neque novi hominem istum
quem dicas. Et statim gallus can-
tauit. Et reversus dominus res-

petit petri. Et recordatus ē
 petrus ubi qđ dixerat ei ihs.
 priusquā gallus caneret bis.
 ter me negabis. Et egressus
 foras. fleuit amare. Mane
 autē frō: quenerūt oēs sacer
 dotes. et scribe et seniores. ⁊
 filiū inierūt oēs p̄ncipes sa
 cerdotū et seniores ipsi ad
 usus ihm: ut cū morti trade
 rent. Et querebāt falsum te
 stimoniū contra ihm. et nō i
 ueniebāt. cū multi falsi teste
 accessissent. et nō erāt que
 ruerūt illorū testimonia. No
 uissime autē uenerūt duo fal

si testes. et dixerunt. Nos au-
diuimus cū dicētem. Pos-
sum destruere tēplum dei hoc
manufactū. et post triduiū
aliud nō manufactū reedi-
ficare. Ihs autē tacebat. Et
surgēs princeps sacerdotū i
medio: interrogauit eum di-
cens. Nichil respondes ad ea
quę isti aduersum te testifica-
tur. Ihs autē nichil respondit.
Et rursus summus sacerdos
ait illi. Adiuuo te p̄ deū iurā.
ut dicas nob̄: si tu es xp̄s fi-
lius dei bñdicti. Dicit illi ihs.
Cū dixisti. Et ait illis. Si uob̄

dixit: nō creditis mī. Si autē
interrogauerō: nō respondebi
tis mī. neq; dimittatis. Verū
tamē dico uob;: amodo uide
bitis filiū hoīs sedentē a dex
tris uirgis dei: et uenientē ī
nubib; celi. Tūc p̄ncps sacer
dotū sedie uestimenta sua di
cens. Blasphemauit. Quid
adhuc egemus testib;? Ec
ce nūc audistis blasphemā.
Hos ip̄i audiuimus ex ore ei.
Quid uob; uidetur? At illi re
spondentes dixerūt oīs. Reus
est mortis. Tūc expuenit ī
faciē eius. ⁊ colaphis eū ⁊

aderunt. et uelauerunt faciem
eius. et illudabant ei: et palmas
in faciem eius dederunt. et ge
nuflexo animi eum: dicebant. Pro
phetica nobis Christus. Quis est qui
te percussit? Et alia multa blas
phemantes dicebant in eum.
Et adduxerunt eum uinctum in p
torium: et tradiderunt pontio py
lato praefecti. Et ipsi non introie
runt in praetorium. ut non con
taminarentur: sed manducauerunt
pasca. Tunc uidens iudas qui
eum tradidit. quod dampnatus
esset: penitentia ductus. remisit
triginta argenteos prin

118 114
cipibus sacerdotum. et senioribus.
dicens. Peccavi. tradens sangui-
nem iustum. At illi dixerunt. Quid
ad nos? Tu uidens. Et pietatis
arguentis in templo: recessit. et abi-
ens laqueo se suspendit. Prin-
cipes autem sacerdotum acceptis ar-
gentis: dixerunt. Non licet eos mit-
tere in corbonam: quia pretium sangui-
nis est. Consilio autem iuncto. eme-
runt ex illis agri figuli. in se-
pulturam peregrinorum. Propter hoc
uocatus est ager ille acheldae-
mach. hoc est ager sanguis: us-
que in hodiernum diem. Tunc impletum
est quod dominus est per prophetiam

dicentē. Et accipunt triginta
argenteos. p̄tium app̄tati:
quem app̄trauerūt a filiis
isrl̄. et dederūt in agrū figu-
li: sic ḡstituit in dñs. Jhs at̄
stetit an̄ p̄fide. Exiit ergo
pylatus ad eos foras: et dixit.
Quā accusationē affertis
adūsus hōiem hūc? Respon-
derūt: et dixerūt ei. Si nō eēt
hic malefactor: nō ē tradis-
semus eū. Hūc inuenim⁹ sub-
ritentē gentē nrām. et p̄bi-
lentē tributa dari cesari: et di-
centē se xp̄m regē eē. Dixit ḡ
eis pylatus. Accipite eū uos.

et secundum legem ueram iudica
 te eum. Dixerunt ergo iudei.
 Nobis non licet interficere quemquam.
 Ut scilicet ihesu impleret. quem
 dixit: significans qua mor
 te esset mortuus. Intervenit
 itenim interpretum pylatus. et uoca
 uit ipsum: et dixit ei. Tu es rex
 iudeorum? Et respondit ihesus.
 A te metipso hoc dicitur. an alij
 tibi dixerunt de me? Respondit
 pylatus. Numquid ego iude
 us sum? Gens tua et pontifi
 ces tradiderunt te michi. Quid
 fecisti? Respondit ihesus. Regnum
 meum non est de hoc mundo. Si

ex hoc mundo est regnum me-
um: ministri mei utique decerta-
runt. ut non traderer iudeis.
Huc autem regnum meum non est hic.
Dixit itaque ei pylatus. Ergo rex
es tu? Respondit ihs. Tu dicis: quia
rex sum ego. Ego in hoc natus
sum. et ad hoc ueni in mundum.
ut testimonium perhibeam ueri-
tati. Omnis qui est ex ueritate.
audit uocem meam. Dicit ei pyla-
tus. Quid est ueritas? Et cum
hoc dixisset. iterum exiit ad iu-
deos. et ait ad principes sacerdo-
tum et turbas. Nullam inuenio
causam in hoc homine. At illi iura-

708 416
lescebant dicentes. Comouit
ipsum. docens per uniuersam iu-
deam: incipiens a galilea us-
que huc. Pylatus autem audiens
galileam: interrogauit si homo gali-
leus esset. Et ut cognouit quod de
herodis potestate esset. remisit
eum ad herodem: qui et ipse hie-
rosolymus erat illis diebus. He-
rodes autem uiso ihesu: gauisus
est ualde. Erat enim ex multo tem-
pore cupiens uidere eum. eo quod
audiret multa de illo: et spe-
rabat signum aliquod uidere ab
eo fieri. Interrogabat autem illum
multis sermonibus. At ipse nunc

illi responderebat. Stabant autem
principes sacerdotum et scri-
be: constanter accusantes eum.
Spernit autem illum herodes
cum exercitu suo: et illi sic indutu
veste alba: et remisit ad pyla-
tum. Et facti sunt amici herodes et
pylatus: in ipsa die. Nam antea
inimici erant ad invicem. Pylatus
autem convocatis principibus sacer-
dotum: et magistratibus et plebe: dixit
ad illos. Obtulistis mihi hunc
hominem: quoniam autem tentem populum: et ecce
ego coram vobis interrogans. nullam
causam invenio in homine isto: et mi-
seris in quibus eum accusatis. Sed nec

herodes. Nā remisit illū ad
uos: et ecce nūc dignū mortē
actū ē ei. Enīdatū q̄ illū: di
mittā. Et dix̄ eis. Ecce addu
co eū uob̄ foras. ut cognosca.
q̄ i eo nullā cām iuenio. Cū
q̄ uidisset eū pontifices et mi
nistri: clamabat dicētes. Cui
crucefige. crucifige eū. Dix̄ eis py
latus. Accipite eū uos: et cruci
figite. Ego enī nō iuenio i eo
cām. Respondit ei iudei. Nos legē
habem. et s̄m legē debet mori.
q̄ filiū dei se fec̄. Cū q̄ audisset
pylat̄ hūc s̄monē: magis ti
muit. Et dic̄ iterū ad ihm. Vnde

es tu? Ihs aut̃ respōsum n̄ de-
dit ei. Dicit g̃ ei pylatus. Michi
nō loquens? Rescis. q̃ potē-
statē habeo crucifigē te: et po-
testatē habeo dimitte te. Rē-
dit ihs. Hō haberes potestātē
adiūsum me ullā: n̄ tibi esset
datū desup. P̃pt̃ea qui tradi-
dit me tibi. maior pecc̃m h̃t.
Et exinde q̃rebat pylatus di-
mitte eū. Iudei aut̃: clamabāt
dicētes. Si hūc dimittis: nō
es amicus cesaris. Oīs enī q̃
se regē faciūt: oīdīcūt cesari. Py-
latus g̃ cū audiss̃ hōs finēs:
adduxit foras ihm. et sedit p̃

769 118
tribunali. in loco q dicitur lichostē-
tus: hebraice autē gabatha.
Erat autē parasceue pasce. ho-
ra q̄i sexta. Et dicit iudeis. Ecce
rex ur̄. Illi autē clamauerunt.
Tolle. tolle. crucifige eū. Dix-
it eis pylatus. Regem uim cru-
cifigam? Responderunt ponti-
fices. Nō hēmus regē. nisi
cesarem. Et accusabant eum
sūmi sacerdotes in multis. Ihs
uō. nūc igitur. Tūc dicit ei: py-
latus. Nō audis quāta adu-
sū te dicūt testimonia? Et nō
respōdit ei ad ullū ūbū. ita ū-
muratē p̄ses uehementer. Per

diem aut festum consueverat
populus dimittere populo unum ex
vinctis: quemcumque petisset. Habebat
autem tunc unum vinctum insignem
qui dicebatur barabba. Congregatis
autem illis dixit pilatus. Est
consuetudo vobis: ut unum dimit
tatur vobis in pascha. Quicquid vultis
dimittere vobis. barabbam. an
ihesum qui dicitur christus? Sciatis enim
quod pro iudicia tradidisset eum. Se
dente autem illo, tribunali:
misit ad illum uxorem eius dicens,
Nunc est quid iusto illi. Multa enim
passa sum hodie pro iusto: pro eum.
Principes autem sacerdotum et se

miores p[er]suaserunt pplis. ut
petent barrabam. ihm nō p[er]de
rent. Respondēs autē p[re]ses:
ait illi. Quē uultis uob. d[omi]ni
ob[is] dimitti? At illi dixerunt.
Barrabam. Erat autē barras la
t[ro]. qui erat p[ro]p[ter] seditionē quā
dā fecerat in ciuitate. et homi
nē missus in carcerē. Tūc illis
p[re]s[es] pylatus. Quid g[er]o faciam
uobis: qui dicitis? Dixerunt omēs.
Crucifigat. At illi p[re]s[es]. Facio
cū malū fecerit? R[es]pondit magna
clamabat dicens. Crucifigat.
Vidēs autē pylat[us] q[uod] nichil p[otes]t
fieri. s[ed] magis tumult[us] fieret:

accepta aqua. lauit manus
suas coram omni populo: dicens.
Innocens ego sum: a sanguine
iusti huius. **V**os uideritis.
Et respondens uniuersus populus.
dixit. **S**anguis eius super nos: et
super filios nostros. **T**unc dimi-
sit illis barabam. **I**hesum autem
flagellatum tradidit eis: ut
crucifigeretur. **T**unc milites
presidis suscipientes ihesum in
pretorio: congregauerunt ad
eum uniuersam cohortem. **E**t
excuntes eum. induunt eum
purpura: et clamidem coccineam
circumdederunt ei. **E**t

plectentes coronam de spinis.
posuerunt super caput eius.
et annudinem in dextera eius.
et genua flexa ante eum. illu-
debant ei. dicentes. Huc rex
iudeorum. Et expuentes in
faciem eius. acceperunt annu-
dinem. et percutiebant caput
eius. Et postquam illuserunt
ei. exuerunt eum clamide et
purpura. et induerunt eum
uestimentis eius. et duxerunt
eum uestimentis eius. et duxerunt
eum ut crucifigerent.
Et bauians sibi crucem. exiit
in eum. qui dicitur caluane

locus. Exeuntes aut. inue-
nerunt hominem quendam ci-
vicum. uenientem de uilla.
nomine symone: patrem ale-
xandri et rufi. Hunc amga-
uauerunt portare crucem: post
ihm. Sequiebatur aut. illum
multa turba populi et mulieru.
que plangebant et lamen-
tabantur eum. Conuersus
aut. ad illas ille: dixit. filie
hierusalem: nolite flere super me.
sed super uos ipsas flete. et super
filios uiros. Quia ecce uenient
dies: in quibus dicent. Be-
ate steriles et uentres. qui n

162 21
genuerunt: et ubera que nō
lactauerunt. Tunc incipiet
dicere. montibz. cadite sup
nos: et collibus operite nos.
Quia si in uinci ligno hec fa
ciunt. in ardo quid fiet? **D**u
cebantur aut et alij duo ne
quam cum eo: ut interficeren
tur. **V**t impleretur quod dic
tum est. **E**t cum iniquis de
putatus est. **E**t uenerunt i
locum. qui dicitur golgotha:
quod est interpretatum calua
rie locus. **E**t dederunt ei uinu
murratu bibere: cum felle mix
tum. **E**t cum gustasset: no

luit bibere. **I**bi ergo crucifixe-
runt eum. **I**hs autē dicebat.
Pater: dimitte illis: nō enī
sciunt. quid faciunt. **P**ostq̃
autē crucifixerūt eum. accepe-
runt uestimenta eius: et fecerūt
quatuor partes. unicuiq̃ mi-
liā partem: et tunicam. **E**rat
autē tunica incofutilis. & sup
cōtexta: p totum. **D**ixerunt
ergo ad inuicem. **N**on sanda-
mus eam. sed sortiamur de
ea: cuius sit. **V**t scriptura im-
pleretur dicens. **P**artiti sūt
uestimenta mea sibi: et sup ue-
ste meā miserunt sortē. **E**t

militēs quidē hęc fecerūt. ⁊
sedentes seruabant eū. **S**c̄p
sic autē et titulum pylatus
cause eius. **E**t imposuit sup
capud eius. **H**ic est ihs na
carnius rex iudeorū. **H**unc
ergo titulū multi legunt
iudeorū. quia prope ciuitatē
erat locus: ubi crucifixus est
ihs. **E**t erat scriptū ebraice.
græce: et latine. **D**icebat ergo
pylato pontifices iudeorū.
Noli scribere rex iudeorū. sed
quia ip̄e dixit: rex sum iudeo
rum. **R**espondit pylatus. **Q**d
scripsi. scripsi. **T**unc crucifixe

hic cum eo duo latrones. u-
num a dextris. et alterum a
sinistris eius: mediu autē
ih̄m. **P**roterunt aut blas-
phemabant eum. mouētes
capita sua: et dicentes. **N**ich
qui destruis templum dei. et
in triduo illud reedificas.
Salua te metipsum. **S**i filius
dei es: desce de cruce. **S**imi-
liter et principes sacerdotum
illudentes: cum scribis et se-
nioribz dicebant. **A**lios sal-
uos fecit: se ipm nō potest sal-
uum facere. **S**i rex isrl est: de-
scendat nunc de cruce. et uide

amus: et credamus ei. **C**ō
fidit in deum. liberet eū nūc.
si uult. **D**ixit enī: quia filius
dei sum. **I**dipsum aut unus
de hijs. qui pendebant cū co
lationibus: blasphemabat
eum. et impropabat dicens.
Si tu es xps. saluum fac te
metipsum et nos. **R**espōdens
aut alter. increpabat eum: di
cens. **N**ecp tu times deū: qui
in eadem dampnatōe. **E**t nos
quidem iuste. nam digna fac
tis recipimus: hic uero nich
mali gessit. **E**t dicebat ad ihs.
Domine: inemento mei dū

ueniens in regnum tuum. Et
dixit illi ihs. Amen dico tibi.
hodie mecum eris in paradiso.
Stabant autem iuxta crucem
ihu mater eius. et soror ma-
tris eius maria cleophe. et
maria magdalene. **C**um ui-
disset ergo ihs matrem et di-
scipulum stantem. quem di-
ligebat: dicit matri sue. **M**u-
lier: ecce filius tuus. deinde
dicit discipulo. **E**cce mater
tua. **E**t ex illa hora. accepit
eam discipulus in suam. **A**
 sexta autem hora tenebre facte
sunt uniuersam terram. usque

in horam nonam. clamauit
 ihs uoce magna dicens. He-
 ly. hely. lemācabathani. Qd
 est interpretatum. Ds me-
 us. Deus meus. ut quid de-
 reliquisti me? Quidam aut
 illic stantes et audientes di-
 cebant. Helyam uocat iste.
 Postea sciens ihs quia iam
 omnia consummata sunt. ut
 consummaretur scriptura di-
 cit. Sitio. Vas ergo positi-
 erat aceto plenum. Et con-
 uo currens unus ex eis. ac-
 ceptam spongiam impleuit
 aceto. et imposuit aridum.

et dabit ei bibere. **C**ur ergo
accipisset ihs acetum: dix.
Consumatum est. **T**eten
uerunt dicunt. **S**unc uide
amus an ueniat helyas li
berans eum. **I**hs autē ite
rum clamans uoce mag
ait. **P**ater in manus tu
as commendo spm meū.
Et inclinato capite. emi
sit spm. **E**t ecce uelū tem
pli scissum est in duas par
tes a summo usq; deorsū.
et terra mota est. et petre scis
se sunt. et monumenta
aperta sunt. et multa cor

pora scōrum qui dormierāt
surrexerunt. et exiuntes de
monumentis post resur-
rectionem eius uenerunt
in scām ciuitatem. et appa-
uerunt multis. **L**entius
autē et qui cum eo erāt cu-
stodientes illū. uiso ter-
motu. et hijs que fiebant.
timuerunt ualde. glorifi-
cantes deum et dicentes.
Hic homo iustus erat. **V**e-
re filius dei erat iste. **E**t ois
turba eorum qui simul a-
derant ad spectaculū istud.
et uidebant que fiebant.

privatim pectora sua
revertebantur. **S**tabant
autē omnes noti eius a
longe. et mulieres multe
que simul cum eo ascend
rant a galilea ierosolimā.
Inter quas erat maria mag
dalene. et maria iacobi mi
noris et ioseph mater. et
salome mater filiorum ce
bedei. que cum esset in ga
lilea sequebantur eū. Ite
videntes. **J**udei ergo quā
para scire erat. ut non re
manerent in cruce corpo
ra eorum sabbato. erat ē

magnus dies ille sabba-
ti: rogauerunt pylatum
ut frangerentur ciua co-
rum. et collerentur: Vene-
runt ergo milites. et pri-
mi quidem frangerunt ciu-
ra. et alterius qui crucifixus
est cum eo. **Q**d ih̄m aut
cum uenissent. ubi uide-
runt eum iam mortuum.
non frangerunt eius ciua.
sed unus militum lan-
cea latus eius aperuit.
et continuo exiit sanguis
et aqua. **E**t scriptura im-
pletur. **O**s non comi-

nuctis ex eo. Et iterum a
lia scriptura dicit. Vide
bunt in quem transfixe
runt. Cum seio aut fac
tum esset. uenit quidam
homo diues nobilis de
cuno ab annathia cui
tate iudee. nomine ioseph.
uir bonus et iustus. qui
et ipse discipulus erat ihu
occultus tamen propter
metum iudeorum. qui ex
pettabat et ipse regnum dei.
hic non consenserat con
silio et actibus eorum. Hic
accessit ad pylatum. et

petit corpus ihu. **P**yla-
tus aut mirabatur si
obisset. **E**t accersito cen-
turione interrogavit eum
si iam mortuus esset. **E**t
cum cognovisset iussit
reddi corpus ihu. **V**enit
aut et nicodemus qui
venerat ad ihm nocte
primum. **F**erens mixtu-
ram myrræ et aloes. qua-
si libras centum. **A**ccepe-
runt ergo corpus ihu. et
ligaverunt eum linteis
cum aromatis. sicut
mos est iudeis sepelire.

Erat aut in loco ubi crucifi-
xus est ortus. et in orto mo-
numentum nouum. in quo
nondum quisquam positus fu-
erat. Et posuit illud ibi ioseph.
et aduoluit saxum magnu
ad ostium monumēti. et a-
biit. Erat aut ibi maria mag-
dalene et altera maria sede-
tes contra sepulcrum. Et ui-
derunt quomodo positum
erat corpus eius. Et reuer-
tentes parauerunt aroma-
ta. et unguenta. ut uenie-
tes ungerent eum. Et sab-
bato quidem filuerunt fin-

mandatum. Altera autem
die que est post parasceue.
conuenerunt principes sa-
cerdotum et pharisei ad py-
latum dicentes. Domine
recordati sumus. quia se-
ductor ille dixit adhuc ui-
uens. post tres dies resur-
gam. Iube ergo custodiri se-
pulcrum usque in diem ter-
tium. ne forte ueniant di-
sapuli eius et furentur ei.
et dicant plebi. Surrexit
a mortuis. et erit nouissimus
error prior priore. Redit illis
pylatus. Habetis custodia.

Itē custodite sicut scitis. Illi
autem abeuntes: munierunt
suppellectilem: signantes lapide
cum custodibus.